

LATVIJAS
PAŠVALDĪBU
SAVIENĪBA

Dr.sc.admin. **INĀRA DUNDURE**
PADOMNIECE IZGLĪTĪBAS UN
KULTŪRAS JAUTĀJUMOS

**PAR LIZDA INICIATĪVU PAR NEPIECIEŠAMĪBU
VALSTS LĪMENĪ VEIDOT IETEICAMO
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU
ĪSTENOŠANAI NEPIECIEŠAMO PEDAGOGISKO
DARBINIEKU, ATBALSTA PERSONĀLA UN
TEHNISKĀ PERSONĀLA AMATA VIENĪBU
(LIK MJU) SKAITU**

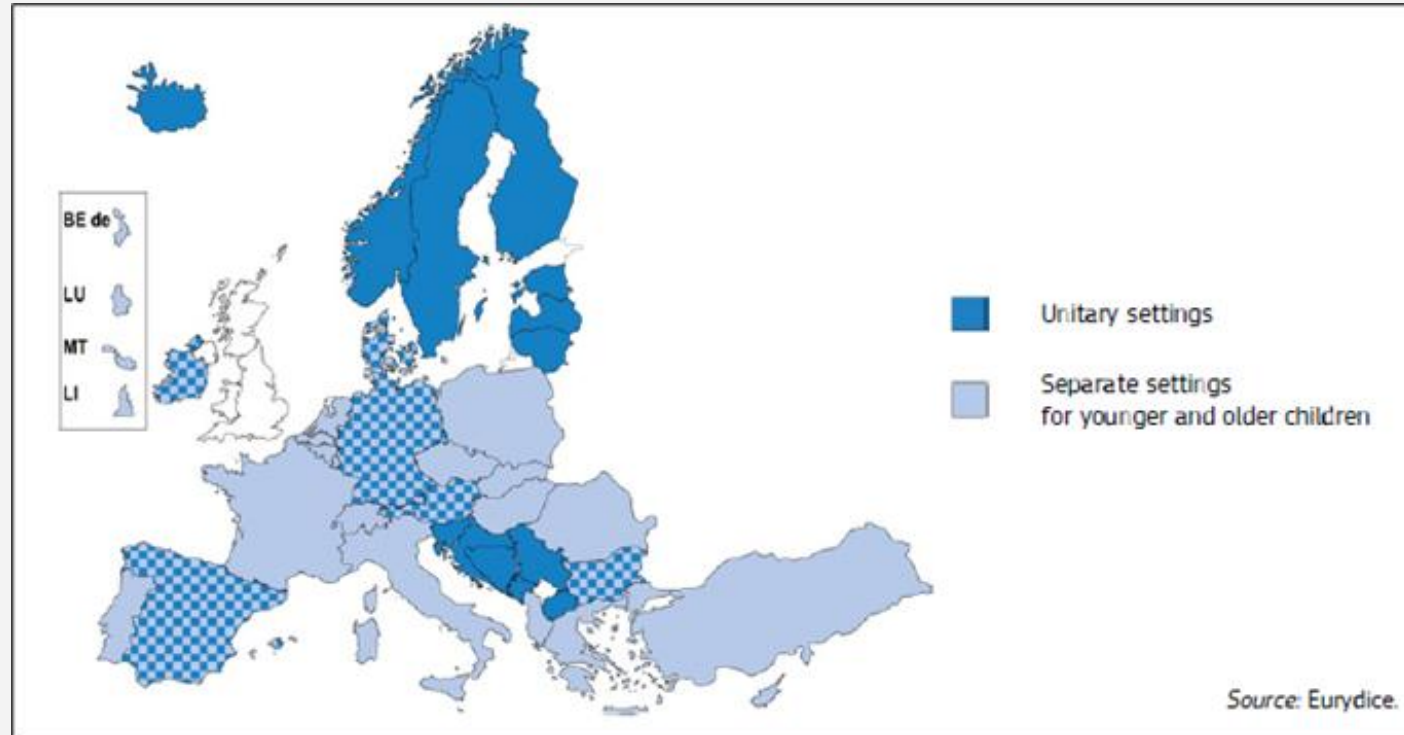
Latvijas Pašvaldību savienības valdes sēde
04.11.2025.

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBAS TIESISKAIS REGULĒJUMS

❑ Vienots valsts regulējums 14 valstīs:

Ziemeļvalstīs: Somijā, Zviedrijā, Islandē un Norvēģijā, Baltijas valstīs: Igaunijā, **Latvijā** un Lietuvā un dažās Rietumbalkānu valstīs: Horvātijā, Slovēnijā, Bosnijā un Hercegovinā, Melnkalnē, Ziemeļmaķedonijā un Serbijā.

❑ Pirmsskolas izglītība un aprūpe tiek nodrošināta divās atsevišķās, no vecuma atkarīgās iestādēs 18 valstīs: Beļģijā, Čehijā, Grieķijā, Francijā, Itālijā, Kiprā, Luksemburgā, Ungārijā, Maltā, Nīderlandē, Polijā, Portugālē, Rumānijā, Slovākijā, Albānijā, Šveicē, Lihtenšteinā un Turcijā.

Avots: Galvenie dati par pirmsskolas izglītību un aprūpi Eiropā – 2025. gads.
Pieejams: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu>

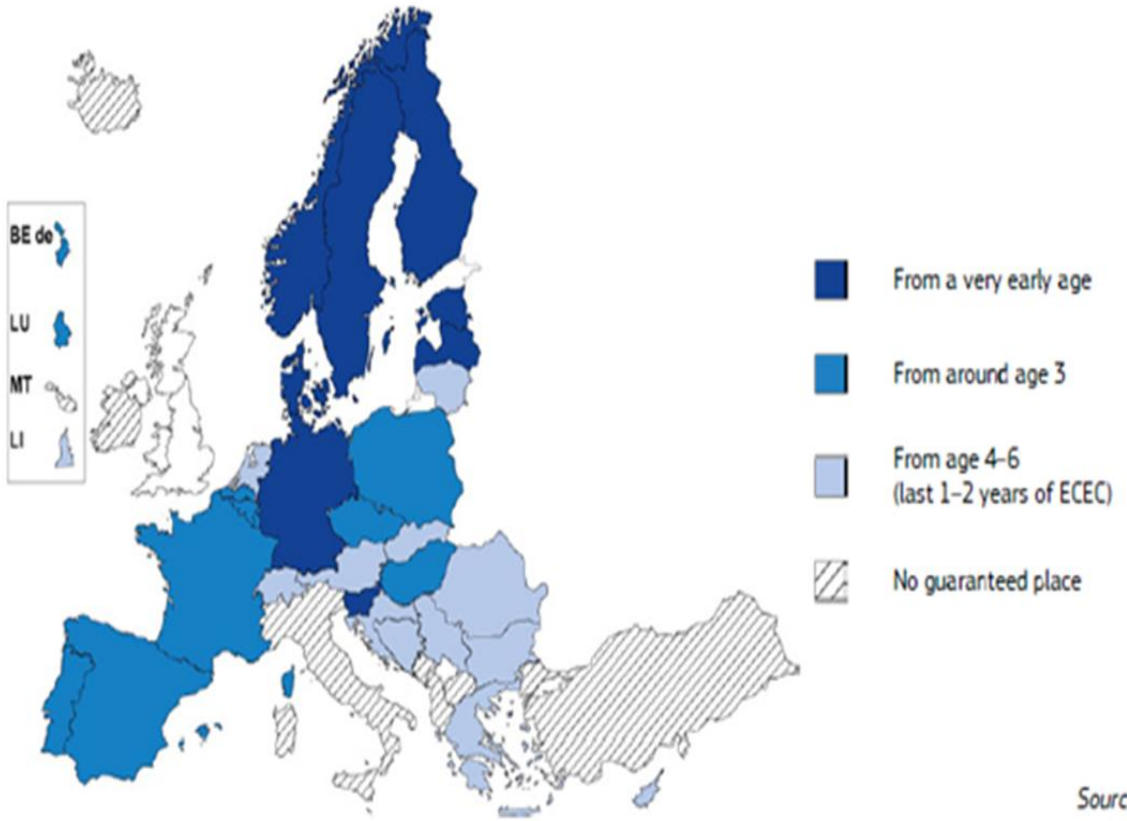
❑ Vienotas un atsevišķas iestādes pastāv līdzās sešās valstīs: Bulgārijā, Dānijā, Vācijā, Īrijā, Spānijā un Austrijā.

Sadalījums atspoguļo atšķirību starp bērnu aprūpes pakalpojumiem un pirmsskolas izglītības nodrošināšanu līdz 2 gadu un virs 4 gadu vecumam.

BĒRNA VECUMS NO KURA IR PIEEJAMA VIETA PII 2024./2025. ES UN NORVĒĢIJA

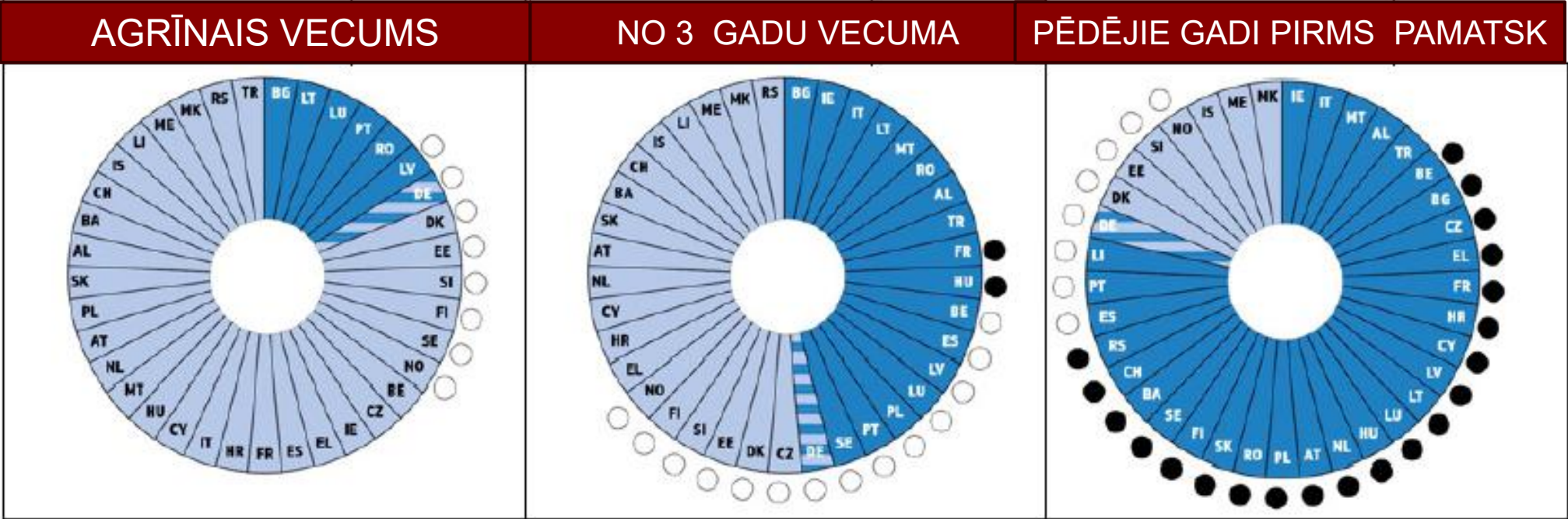
Bērna vecums un PII vai uzraudzības pakalpojumu pieejamība un apmeklējums					
Valsts	Līdz 1g.%	1g.un vairāk %	2 gadi %	3 gadi %	5 gadi %
Latvija	-	1.5 g.- 9.7	77.1	91.2	97.4
Igaunija	-	1.5 g. -7.1	64.0	88.0	93.6
Somija	9 mēn. 1	41.0	74.3	86.0	91.4 13.2 sk.
Zviedrija	-	51.7	92.4	95.7	97.0
Dānija	6 mēn. 10.4	81.0	87.0	95.4	95.5
Vācija	9 mēn. 1.6	38.4	66.4	87.0	93,7
Norvēģija	-	4.8	94.8	96.7	97.5

Avots: Galvenie dati par pirmsskolas izglītību un aprūpi Eiropā – 2025. gads.Pieejams: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu>

Latvijā no 1.gada vecuma- 10 pašvaldības: Jelgavas valstspilsēta; Krāslavas; Ludzas; Madonas; Preiļu; Rēzeknes; Talsu; Ventspils un Gulbenes novads; Daugavpils valstspilsēta; Rīga atsevišķos PII uzsāks piedāvāt.

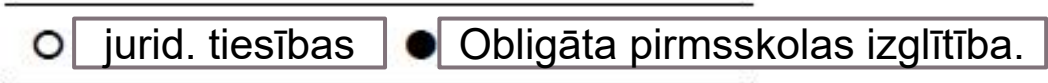
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS UN APRŪPE IZMAKSAS VECĀKIEM, GARANTĒTAS VIETAS, 2024./2025. 37 VALSTĪS

PIEEJAMĪBA

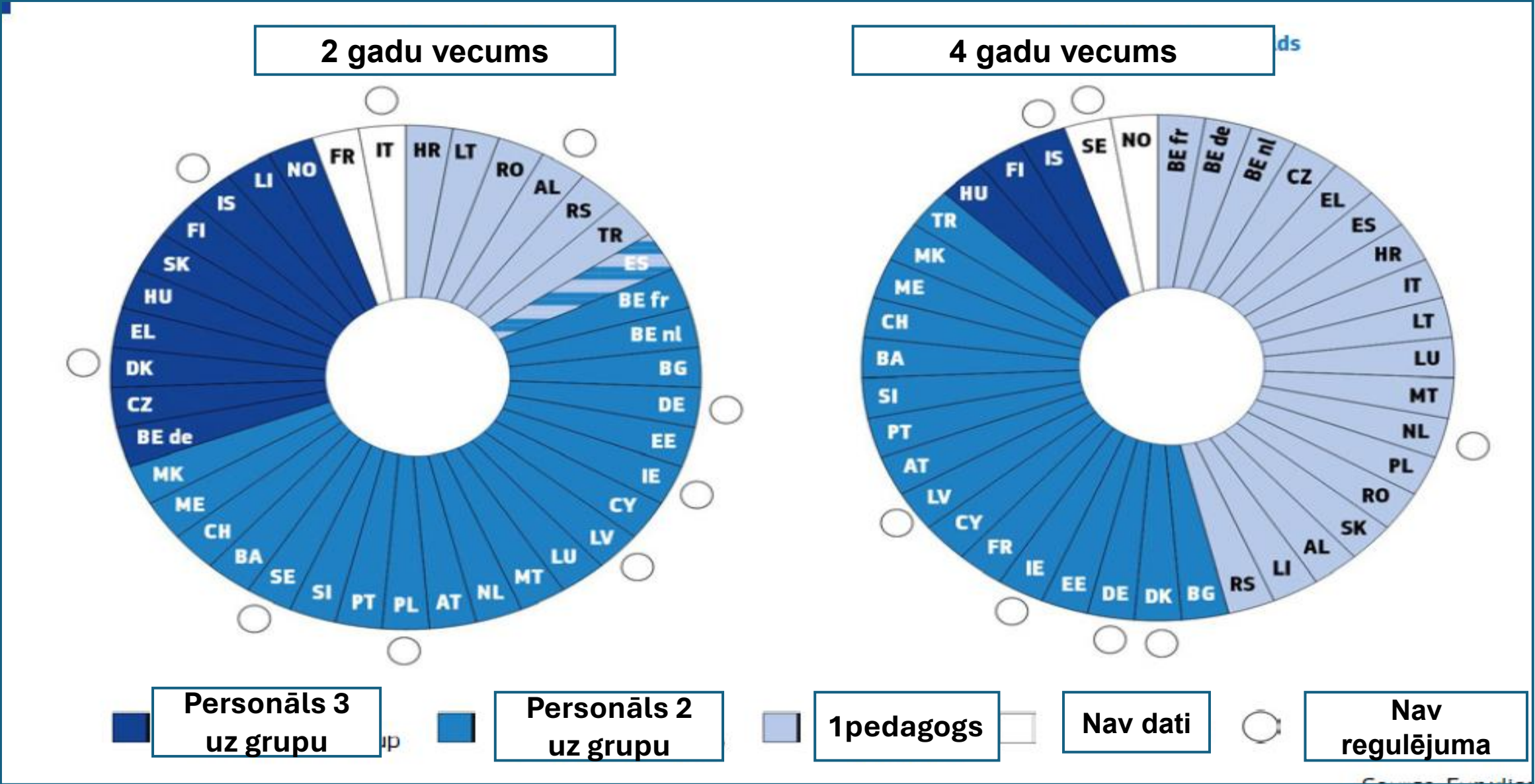

PIEEJAMĪBA

Source: Eurydice.

DARBINIEKU SKAITS GRUPĀ CENTRALIZĒTĀS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS UN BĒRNU UZRAUDZĪBAS IESTĀDĒS, 2024./2025. GADS Eiropā 37 valstīs

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TIESISKAIS REGULĒJUMS

LATVIJĀ:

- **Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 4. punktu**, gādāt par iedzīvotāju izglītību, tostarp pirmsskolas izglītības pieejamību un kvalitāti, ir pašvaldību autonoma funkcija. Valsts nosaka izglītības saturu, taču tieši pašvaldības ir atbildīgas par to, kā šis saturs tiek īstenots atbilstoši vietējai situācijai. **Pašvaldību saistošie noteikumi.** Izglītības likuma 17.pants. Pašvaldību kompetence izglītībā.
- **Pašvaldības ir vistuvāk iedzīvotājiem**, un tām ir vispilnīgākais priekšstats par iedzīvotāju demogrāfisko struktūru un izglītības pieprasījumu, darba tirgus un atalgojuma apstākļiem reģionā, pieejamajiem speciālistiem, iestāžu kapacitāti un infrastruktūru.
- Noteikumi nr.890 «Higiēnas prasības bērnu uzraudzības un pirmsskolas izglītības iestādēs» Nr. 890 nosaka prasības: **tostarp šo noteikumu IV sadaļā noteiktais regulējums par minimālo telpu platību uz vienu bērnu:**
  - **bērnam vecākam par trim gadiem jābūt 3,0 m² grupas telpā un 2,0 m² guļamtelp**
  - **bērniem jaunākiem par trim gadiem – grupas telpa 2,5 m², guļamtelpa 1,8 m².**

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TIESISKAIS REGULĒJUMS PAŠVALDĪBĀS

- AMATU VIENĪBU SKAITA NOTEIKŠANA (RĪGA):Pedagoģisko un saimniecisko darbinieku amatu vienības un mēneša darba algu/piemaksu iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu, **nosaka saskaņā ar Rīgas valstspilsētas pašvaldības izglītības, kultūras un sporta departamenta noteikto kārtību**; lekšējie noteikumi piemērojami piešķirtās valsts budžeta mērķdotācijas un apstiprinātā Rīgas valstspilsētas budžeta ietvaros;
- Vadītājam ir tiesības iestādes piešķirtā pamatalgu fonda ietvaros vai grupā ieviešot citu darba organizācijas formu, veikt grozījumus pedagoģisko un saimniecisko darbinieku amatu un algu sarakstā;
- Nosakot amatu vienību skaitu iestādē, ņem vērā bērnu /grupu skaitu, grupas darba režīmu un darba organizācijas formu, īstenojamo izglītības programmu, ēku skaitu, uzkopjamo telpu / teritorijas platību;
- Ja pedagoģisko procesu īsteno divās vai trīs ēkās, amata vienības nosaka katrai ēkai atsevišķi;
- Papildu amatu vienības piešķir, ja iestādē nodrošina peldētapmācību pirmsskolas vecuma bērniem, ir izveidota atsevišķa telpa bērnu ēdināšanai un/vai bērnam ir VDEĀVK atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību vai citu speciālistu rekomendācija;
- Lekšējie noteikumi piemērojami piešķirtās valsts budžeta mērķdotācijas un apstiprinātā Rīgas valstspilsētas budžeta ietvaros.

LIZDA IEROSINĀJUMS PAR MATA VIENĪBU NOTEIKŠANAI PII- PALĪDZĒTU NODROŠINĀT VIENLĪDZĪGU PIEEJU PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES NODROŠINĀŠANĀ VISĀ VALSTĪ

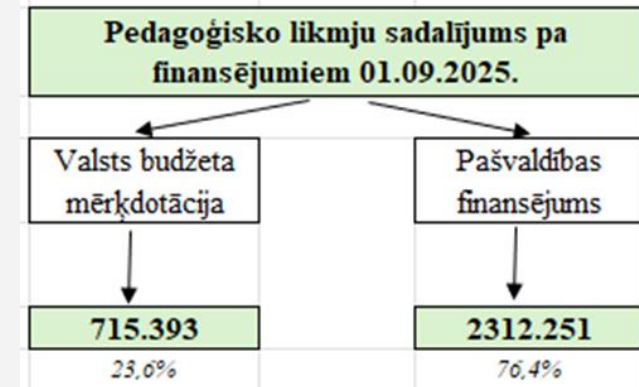
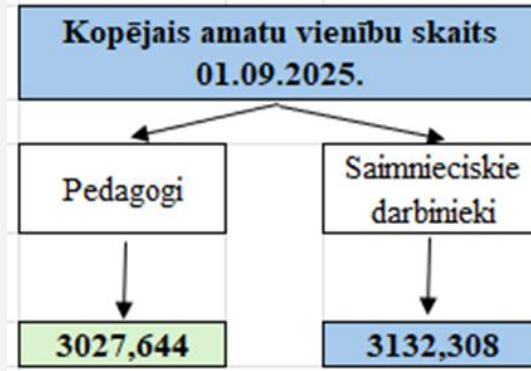
Npk	Amata nosaukums	Amata vienību/likmju skaits	Piezīmes
1.	Izglītības iestādes vadītājs (pirmsskolā)	1 amata vienība izglītības iestādei	
2.	Izglītības iestādes vadītāja vietnieks (izglītības jomā)	1 amata vienība, ja izglītības iestādē ir 5 un vairāk grupiņas	
3.	Pirmsskolas izglītības metodiķis	0,25 amata vienības uz grupiņu, ja izglītības iestādē no 1-4 grupām un, ja iestādei ir 10 un vairāk grupiņas	
4.	Pirmsskolas izglītības skolotājs	2 amata vienība uz 12h grupiņu bērniem no 3 g.v.; 3 amata vienības uz 12h grupiņu bērniem līdz 3 g.v..	
5.	Pirmsskolas izglītības mūzikas skolotājs	0,125 amata vienības uz 1 grupiņu + 0,05 likmes uz katru izglītojamo ar speciālām vajadzībām individuālo/ grupu nodarbību nodrošināšanai, atbilstoši izglītības programmai.	Varētu noteikt slodzes sastāvu 70/30, ņemot vērā, ka šiem pedagogiem ir jāgatavojas nodarbībām vairākām dažāda vecuma grupiņām
6.	Pirmsskolas izglītības sporta skolotājs	0,125 amata vienības uz 1 grupiņu + 0,05 likmes uz katru izglītojamo ar speciālām vajadzībām individuālo/ grupu nodarbību nodrošināšanai, atbilstoši izglītības programmai.	Visu vecuma bērniem, ne tikai 5-6 g.v.
7.	Skolotājs logopēds	1 amata vienība uz 100 izglītojamajiem + 0,05 likmes uz katru izglītojamo ar speciālām vajadzībām, kas integrēts vispārējā grupā	
8.	Izglītības psihologs	1 amata vienība uz 150 izglītojamajiem + 0,05 likmes uz katru izglītojamo ar speciālām vajadzībām, kas integrēts vispārējā grupā	
9.	Speciālais pedagogs	1 amata vienība uz 150 izglītojamajiem + 0,05 likmes uz katru izglītojamo ar speciālām vajadzībām, kas integrēts vispārējā grupā	

LIZDA IEROSINĀJUMS (PĒC DG 19.06.2025. SĒDES PROTOKOLA

10.	Speciālās izglītības pedagogs	0,25 amata vienības uz speciālās izglītības grupiņu	
11.	Sociālais pedagogs	1 amata vienība uz 150 izglītojamajiem	
12.	Pirmsskolas izglītības skolotājs (latviešu valodas skolotājs pirmsskolas izglītības programmas īstenošanai)	0,125 amata vienības uz grupiņu, kurā integrēti reemigranti, ukraiņi....	
13.	Pedagoga palīgs	0,5 amata vienības uz grupiņu, kura izglītojamo skaits ir 25 un vairāk; 1 amata vienība uz grupiņu, ja grupā ir 2 un vairāk izglītojamie ar speciālām vajadzībām, kas integrēti vispārējā grupā (ir PMK atzinums);	
14.	Skolotāja palīgs (aukle)	1 amata vienība grupiņās no 3 g.v.; 1,5 amata vienības grupiņās līdz 3 g.v.;	
15.	Saimniecības pārzinis	1 amata vienība izglītības iestādei	
16.	Lietvedis – arhivārs	0,5 amata vienības, ja izglītības iestādē no 1-5 grupiņām; 1 amata vienība, ja iestādei ir 6 un vairāk grupiņas	
17.	Medmāsa	0,5 amata vienības uz 50 izglītojamajiem; 1 amata vienība, ja iestādē vairāk kā 51 izglītojamais;	
18.	Veļas pārzinis (noliktavas pārzinis)	1 amata vienība iestādei	

LIZDA IEROSINĀJUMA IETEKME UZ RĪGAS PAŠVALDĪBAS BUDŽETU

Iestādes (164)	Grupu skaits 01.09.2025.		
	Grupa ("1,7+1")	Grupa (modelis)	KOPĀ
Pirmsskolas (148)	983	232	1215
Skolas (11)	45	6	51
Speciālās skolas (5)	21	2	23
	1049	240	1289
	81,4%	18,6%	

IESTĀDE						KONSULTATĪVAIS CENTRS (6)		
Citu jomu speciālisti		Atbalsta personāls				Izglītības PSIHOLOGS	SPECIĀLAIS pedagogs	SOCIĀLAIS pedagogs
Pirmsskolas izglītības MŪZIKAS skolotājs	Pirmsskolas izglītības SPORTA skolotājs	Skolotājs LOGOPĒDS	SPECIĀLAIS pedagogs	PEDAGOGA palīgs	Citi			
Amatu vienību skaitu aprēķina proporcionāli grupu skaitam Iestādē:								
* vienai grupai, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu - 0,4								
* vienai grupai, kas īsteno speciālo pirmsskolas izglītības programmu - 1,4								

ŠOBRĪD GADAM NEPIECIEŠAMĀIS FINANSĒJUMS IR 54 173 516 EUR (pašvaldības budžets bez valsts mērķdotācijas)

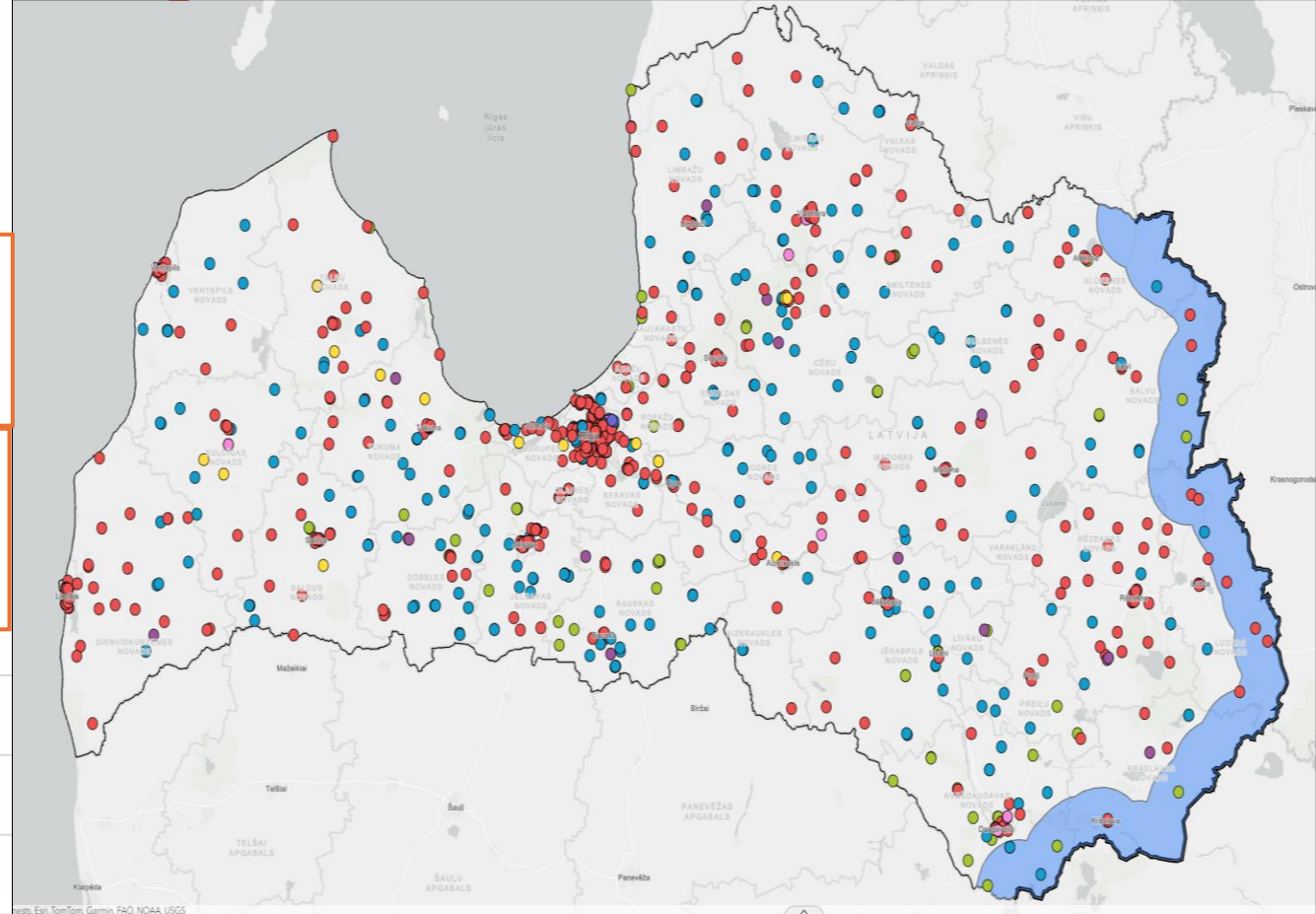
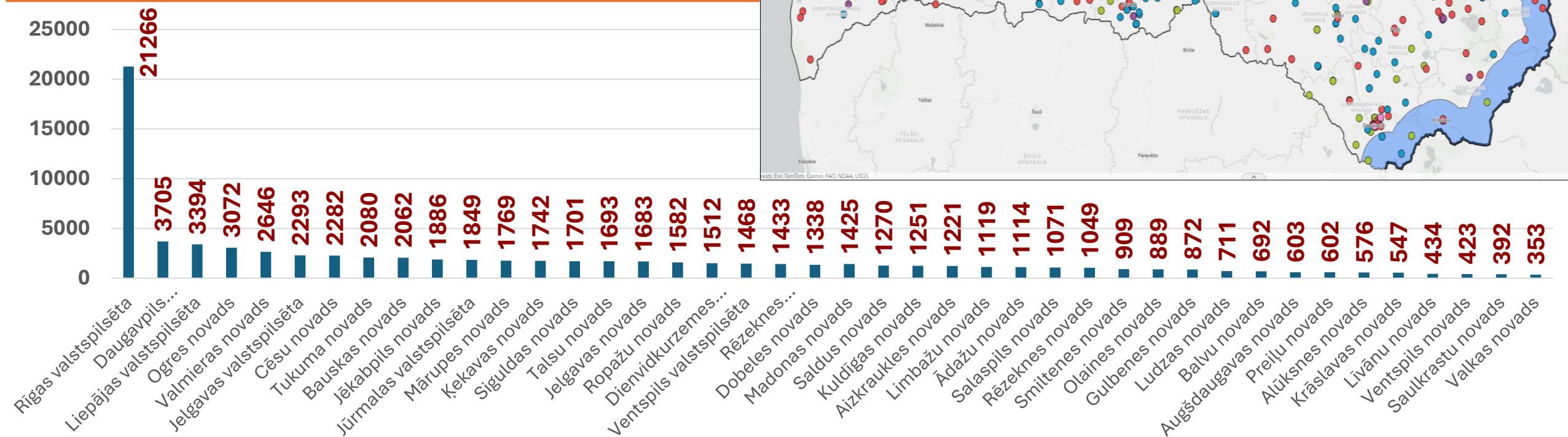
Izmaiņas	Papildu amata vienības	Darba algas fonds, euro	23,59%	Kopā mēnesī, euro	12 mēn
Nosakot pirmsskolas izglītības skolotāja 2 amata vienības uz vienu grupu	553.8	867251	204584	1071835	12862023
Nosakot grupā (bērniem līdz 3 gadiem) pirmsskolas izglītības skolotāja 3 amata vienības	427.5	566723	133690	700412	8404948
Nosakot papildu atbalsta personāla un citu jomu speciālistu amata vienības	635	778510	183651	962161	11545932
	1616.3			2734408	32812903

Papildu nepieciešamais finansējums (gadā) attiecībā pret esošo normatīvu 32 812 903 EUR (bez valsts budžeta)

PAŠVALDĪBU PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU UN BĒRNU SKAITS PII

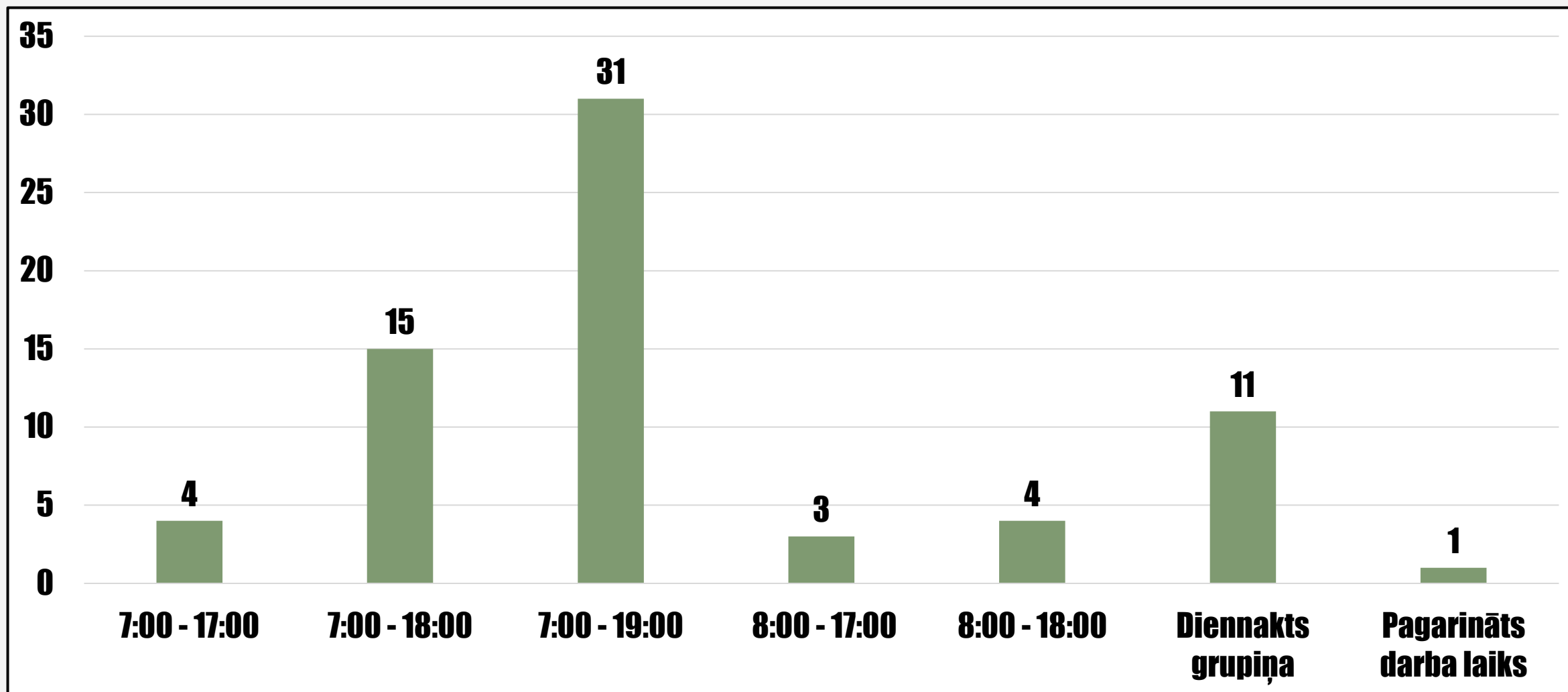
42 pašvaldībās ir 991 PII programmas realizācijas vieta-
237 integrētas skolās, kas ietekmē to pieejamību un
pārvaldību.

Vasaras periodā nodrošina PII pakalpojumus, veic
vecāku aptauju, tiek atvērtas dežūrgrupas, apvienotās
grupas

Avots: VIIS un LPS Aptaujas dati. Veikta 42 pašvaldību aptauja

PAŠVALDĪBU PII DARBA LAIKI

Avots: LPS Aptaujas rezultāti. Veikta 42 pašvaldību aptauja

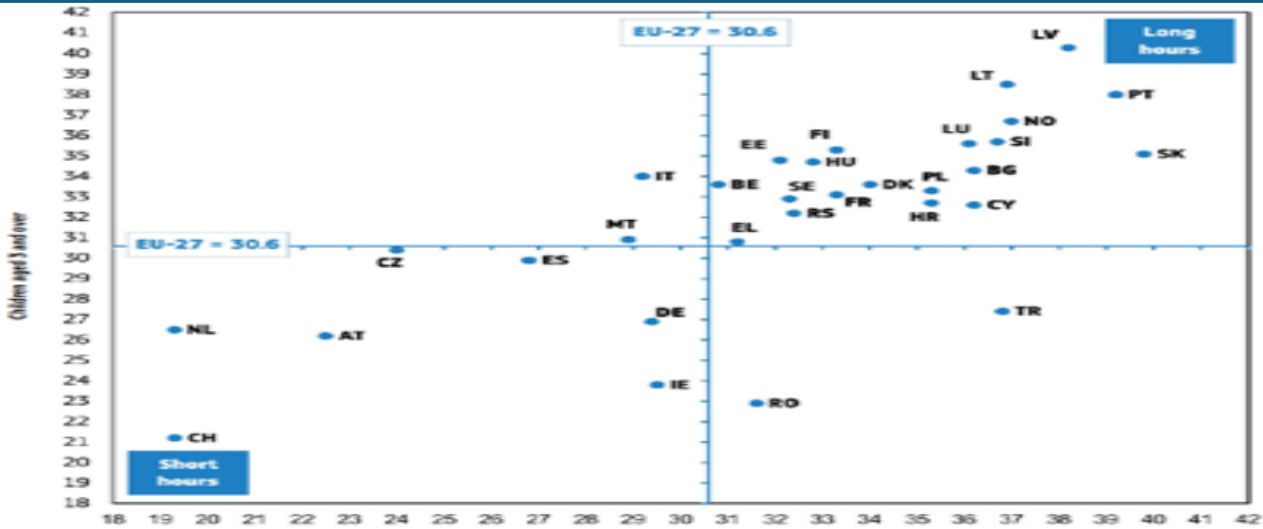

VIDĒJAIS NEDĒĻAS STUNDU SKAITS PII UN UZRAUDZĪBAS PAKALPOJUMI 2023. GADS

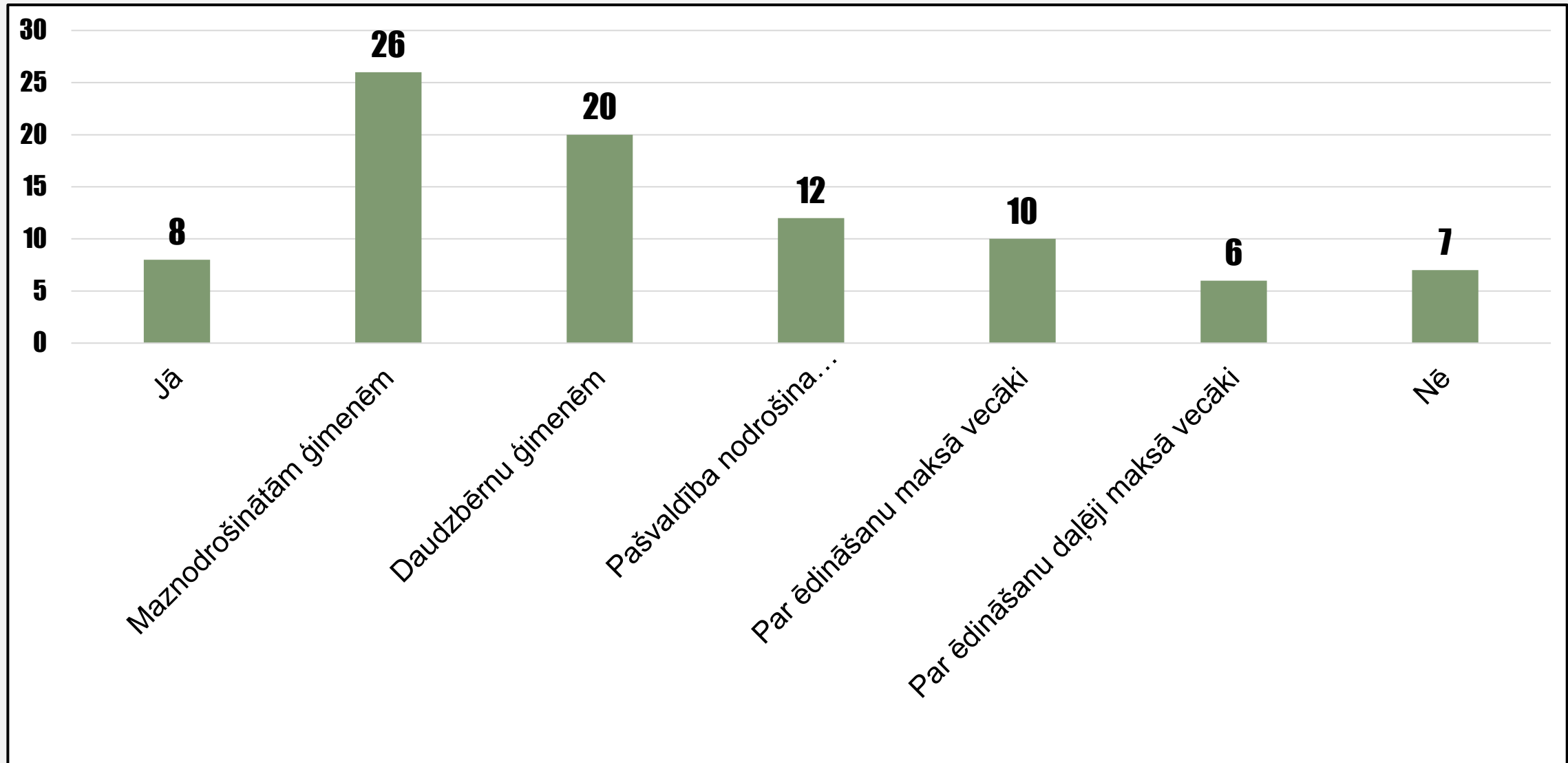
Children under age 3

	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT
Under age 3	30.6	30.8	36.2	24.0	34.0	29.4	32.1	29.5	31.2	26.8	33.3	35.3	29.2	36.2	38.2	36.9	36.1	32.8	28.9
Age 3 and over	30.6	33.6	34.3	30.4	33.6	26.9	34.8	23.8	30.8	29.9	33.1	32.7	34	32.6	40.3	38.5	35.6	34.7	30.9
	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
Under age 3	19.3	22.5	35.3	39.2	31.6	36.7	39.8	33.3	32.3	:	:	(19.3)	:	:	:	37.0	(32.4)	(36.8)	(19.3)
Age 3 and over	26.5	26.2	33.3	38.0	22.9	35.7	35.1	35.3	32.9	:	:	(21.2)	:	:	:	36.7	(32.2)	(27.4)	(21.2)

Source: Eurostat EU-SILC survey (ilc_camnfor0) (last updated 30 August 2024).

PAŠVALDĪBA NODROŠINA PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA IESTĀDĒM BEZMAKSAS ĒDINĀŠANU VECUMA GRUPAI 1,5-7 GADI

Avots: LPS Aptaujas rezultāti. Veikta 42 pašvaldību aptauja

SECINĀJUMI - TURPMĀKĀ RĪCĪBA

- **Vienlīdzība nenozīmē vienādību. Vienlīdzības princips paredz vienādu attieksmi pret salīdzināmos apstākļos esošiem subjektiem un atšķirīgu attieksmi pret tiem, kas atrodas atšķirīgos apstākļos;**
- **Latvijas teritorija ir ļoti daudzveidīga** – blīvi apdzīvotās pilsētās un lauku teritorijās izaicinājumi kvalitatīva pirmsskolas pakalpojuma nodrošināšanai ir būtiski atšķirīgi. Atšķirīgas budžeta iespējas. Starpība starp ienākumiem uz vienu iedzīvotāju ir 1.7reizes;
- **Lielajās pilsētās izaicinājums** ir pedagogu piesaiste un atalgojuma konkurētspēja;
- **Mazāk apdzīvotās vietās** – pedagogu trūkums un nelielas grupas, kur vienota likmju struktūra būtu neefektīva;
- Vienoti ieteikumi par amata vienībām, **kas neņem vērā šos apstākļus, var radīt nevis vienlīdzību, bet nevienlīdzību starp pašvaldībām;**
- Vienotu amata vienību noteikšana neatkarīgi no konkrētajiem vietējiem apstākļiem faktiski pārkāptu vienlīdzības principu tā būtiskajā izpratnē.
- **Pašvaldībām papildus finanšu slogs- piem. Rīgai + 32 miljoni EUR.**
  - **Pašvaldību likums 6.pants. Nosakot papildu pienākumus pašvaldībām, tiem ir jābūt kompensētiem ar atbilstošu finansējumu.**

www.lps.lv

PALDIES PAR UZMANĪBU!

@PasvaldibuSavieniba

inara.dundure@lps.lv

